

ЩЕ РАЗ ПРО САДІННЯ КАРТОПЛІ

Зенченко В.О., студент групи СТЗ 2003-2м, спеціальність «Агроінженерія»

Науковий керівник: доцент кафедри «ЕТ» Ярошенко П.М.

(Сумський національний аграрний університет)

Сучасні технології садіння картоплі не на багато відрізняються від технологій, якими користувалися у минулому столітті. Однак сучасні кліматичні умови примушують картоплярів шукати дещо інші підходи до такої важливої технологічної операції.

Наші батьки вже давно помітили, що в кущах картоплі бульб становиться все менше і менше. І причиною цього явища вважають потепління клімату та недостатню кількість вологи під час вегетації картоплі. В зв'язку з цим навіть закоренілі картоплярі, ті що завжди говорили «сади густо, не буде пусто», розпочали садити картоплю з визначеним міжряддям. Звичайно міжряддя в приватному господарстві визначали так, «на око», але ж при садінні значних площ це не підходить.

Якщо уважно придивитись до сучасних садильних машин, то міжряддя менше 70 см майже не існує. В основному ширина міжрядь картоплі при садінні має значення 70, 75, 90 і 140 см. Найбільш поширене садіння з міжряддями 70 і 75 см, попри те, що розширені міжряддя і гряди мають ряд переваг. Схеми садіння і ширина міжрядь, в основному, носять зональний характер: чим тепліше – тим ширше міжряддя.

Саджати картоплю слід, коли температура ґрунту на глибині 8-10 см досягне 7-8°C. Зазвичай це буває при встановленні середньодобової температури повітря вище 8°C. Корені утворюються при температурі 7°C і вище. При нижчій температурі висаджені бульби довгий час не проростають, на їх поверхні передчасно можуть з'являтися столони з великою кількістю бульб, відбувається зараження рослин ризоктоніозом.

Відмітною особливістю технології садіння картоплі є потоковий принцип виконання операцій на основі чіткої взаємодії стаціонарних і польових машин (саджалок). Сполучною ланкою між ними є транспортні засоби, на яких підвозять насінний матеріал від місця зберігання або підготовки до садильних агрегатів. При цьому операції вантаження, транспортування і садіння виконують без розриву в часі. Ці обставини накладають певні вимоги на побудову технологічного процесу садіння. З одного боку, має бути заздалегідь підготовлений насінний матеріал і передбачені компенсуючі місткості (бункери, майданчики), з іншого – організована групова робота саджалок в полі в комплексі з транспортно-завантажувальними засобами, що обумовлює високий змінний виробіток усього садильного комплексу.

Існують різні технології садіння, які використовують в різних умовах. Організація робіт на садінню картоплі, передусім, залежить від площі її вирощування в господарстві. При великих площах, щоб укластися в

оптимальний агротехнічний термін – 8...10 днів, застосовують груповий метод роботи усіх машин і агрегатів, що використовуються в технологічному ланцюзі садіння. Сюди ж входить і підготовка поля під садіння.

Прямоточна технологія працює за схемою: компенсуючий пристрій (бункер-накопичувач або майданчик) – автосамоскид – саджалка.

Часто застосовують і перевалочну технологію, при якій бульби в полі спочатку перевантажують з транспортних засобів в польові завантажувачі, а з останніх – в саджалку. Ця технологія поступається за своїми експлуатаційно-економічними показниками, продуктивністю і мобільністю прямої. Вона енергоємніша, вимагає участі в ній, окрім водіїв, ще і механізаторів, працюючих на тракторах в агрегаті з польовими навантажувачами. Тому прості одні машин (наприклад, автосамоскиди під завантаженням або в очікуванні перевантаження, поломка проміжного завантажувача і т. д.) тягне зупинку інших (саджалок, машин на пункті або в сховищі).

Контрольованими показниками при садінні картоплі служать: щільність і глибина, рівномірність розкладки бульб в рядку, ширина стикових міжрядь, прямолінійність рядків, форма і рівномірність висоти гребенів по ширині захвату садильного агрегату, втрати бульб на кінцях гонів і поворотній смузі, прямолінійність лінії закінчення і початку садіння (гребенів) на кінцях гонів, стабільність витрати насінного матеріалу і мінеральних добрив по усіх бункерах саджалки.

Для виконання вказаних вимог робоча швидкість садильного агрегату не повинна перевищувати 5,5-6 км/год.

На початку і в процесі роботи, не рідше за 2-3 рази в зміну, перевіряють щільність і глибину посадки, збіг рядків бульб з центром вершин гребенів і ширину основних і стикових міжрядь. Крім того, щільність і глибину садіння перевіряють при зміні фракції насінних бульб.

Щільність садіння перевіряють, розкопуючи бульби по ширині захвату саджалки на довжині рядків не менше 7,2 м при міжряддях 70 см, не менше 5,5 м при міжряддях 90 см, і не менше 6,6 м – при 75 см. Число бульб на цьому відрізку, помножене на 2000, виражатиме щільність садіння на 1 га по кожному рядку. Глибину садіння перевіряють по усіх сошниках, обережно розкопуючи гребені через 1-1,5 м по довжині рядків не менше ніж в 5-6 місцях, і заміряють відстань від вершини гребеня до верхньої точки бульб. Одночасно перевіряють збіг центру вершини гребенів з рядком бульб. Неспівпадіння призведе при догляді до значного вирізання рослин і, як наслідок, до зниження врожайності.

З метою забезпечення необхідної ширини поворотної смуги, картоплю по кінцях гонів саджають перпендикулярно напрямку основних поздовжніх проходів (4-5 проходів) із залишенням смуги між ними для розвороту трактора при виконанні операцій догляду і захисних заходів.

Список літератури.

1. Ярошенко П.М. Розрахунок технологічної лінії садіння картоплі. Методичні вказівки щодо проведення лабораторно-практичних занять / П.М. Ярошенко. – Суми, 2017. – 24 с.

ЩЕ РАЗ ПРО САДІННЯ КАРТОПЛІ

Зенченко В.О., студент групи СТЗ 2003-2м, спеціальність «Агроінженерія»

Науковий керівник: доцент кафедри «ЕТ» Ярошенко П.М.

(Сумський національний аграрний університет)

В тезах розглянуто питання технології садіння картоплі в умовах зміни клімату та визначені показники контролю даної технологічної операції.

Ключові слова: садіння, картопля, кліматичні умови, міжряддя, технологічна операція.

AGAIN ABOUT PLANTING POTATOES

Zenchenko V.O., student of the group CT3 2003-2m, specialty «Agroengineering»

Scientific supervisor: associate professor of the department «ET» Yaroshenko P.M.

(Sumy National Agrarian University)

The thesis consider the issue of potato planting technology in the conditions of climate change and determine the control indicators of this technological operation.

Key words: planting, potatoes, climatic conditions, row spacing, technological operation.